

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 4C/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119208395
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Perďochová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2022:5119208395.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Perďochovou, v spore žalobcu: R. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Za Y. XXXX/X, K. J., štátny občan SR, právne zast. TOMANÍČEK & PARTNERS s.r.o., so sídlom Sládkovičova 6, Žilina, IČO: 47 239 000, proti žalovaným: 1/ Q. T., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., štátny občan SR, 2/ R. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXXX/XX, O., štátny občan SR, žalovaní 1/ a 2 / právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Halagan, s.r.o., so sídlom Framborská 253/21, Žilina, IČO: 50 626 329, 3/ R. Q., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, štátny občan SR, o určenie, že veci patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ m a j ú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 25.07.2019 domáhal, aby sú určil, že do BSM žalobcu a žalovanej 1/ patria nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX pre katastrálne územie O. K. ako pozemok registra C par. č. XX/X, o výmere 71 m², zastavané plochy a nádvoria a stavba rodinného domu súp. č. XX postavenej na par. č. A. XX/X a nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie Závodie ako pozemok registra C par. č. XXX, o výmere 119 m², zastavané plochy a nádvoria a stavba rodinného domu súp. č. XXX postavenej na par. č. CKN XXXX.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že so žalovanou 1/ uzatvoril manželstvo dňa 21.10.2000, ktoré formálne stále trvá. Poukázal na znenie ust. § 143 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého veci nadobudnuté počas trvania manželstva sa nadobúdajú do majetkového spoločenstva manželov. Uviedol, že za trvania manželstva so žalovanou 1/ spoločne nadobudli okrem iného i nasledovné nehnuteľnosti: a) zapísané na LV č. XXX pre katastrálne územie O. K. ako pozemok registra C par. č. XX/X, o výmere 71 m², zastavané plochy a nádvoria a stavba rodinného domu súp. č. XX postavená na par. č. CKN XX/X, b) zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie O. ako pozemok registra C par. č. XXX, o výmere 119 m², zastavané plochy a nádvoria a stavba rodinného domu súp. č. XXX postavená na par. č. CKN XXX. K nadobudnutiu došlo na základe kúpnych zmlúv, pričom nehnuteľnosť pod písm. a) kupovali počas manželstva od p. X., ktorej zaplatil sumu 440.000,-Sk o čom svedčí potvrdenie p. X.. Nehnuteľnosť pod bodom b) nadobudli na základe kúpnej zmluvy od p. I., ktorej zaplatil sumu vo výške 50.000,-Eur. Samotné zmluvy v súčasnosti, keďže bol vyhodенý zo spoločnej domácnosti nemá k dispozícii a vzhľadom na zmenu zápisov v katastri nehnuteľností už ich nemôže zabezpečiť. Sú však súčasťou zbierky listín katastra. Navrhoval preto výsluch svedkov p. X. a p. I., a pripojenie katastrálnych spisov týkajúcich sa predmetných nehnuteľností. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/99/2011 zo dňa 27.02.2013, podľa ktorého ak ide o vec nadobudnutú za trvania manželstva kúpou (nie dedičstvom alebo darom), ktorá neslúži osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného

z manželov, pričom na jej zakúpenie neboli použité len finančné prostriedky patriace výlučne jednému z manželov, v takom prípade ide o vec, na ktorú sa nepochybne vzťahuje zákonné ustanovenie § 143 Občianskeho zákonníka, teda vec, ktorá do BSM patrí. Napriek tomu, že uvedené nehnuteľnosti nadobudli počas manželstva, zápis na príslušnom liste vlastníctva svedčal len v prospech žalovanej 1/ a žalovaná 1/ ako manželka sa i správa ako ich výlučný vlastník. V auguste roku 2018 žalobcu vyzvala na vypratanie nehnuteľností evidovaných na LV č. XXX pre katastrálne územie O. K.. Z príslušného listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie O. K. sa žalobca dozvedel, že manželka predmetné nehnuteľnosti previedla a to na žalovanú 3/ kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený dňa 17.01.2019. Rovnako pri nehnuteľnostiach evidovaných na LV č. XXXX pre katastrálne územie O. (uvedené pod písm. b)) došlo k prevodu nehnuteľností na jej syna, žalovaného 2/, prostredníctvom darovacej zmluvy. Uvedené prevody považoval za neplatné a mal za to, že nehnuteľnosti naďalej patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to v zmysle ustanovenia § 145 Občianskeho zákonníka. Dôsledkom neplatnosti právneho úkonu je skutočnosť, že nedošlo k zmene vlastníckeho práva a nehnuteľnosti aj naďalej patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

3. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 31.03.2020 poukázali na to, že žalovaná 1/ nepopiera, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu nadobudla do svojho vlastníctva počas manželstva so žalobcom, avšak popiera skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, nadobudli žalobca a žalovaná do BSM, tak ako to tvrdí žalobca. Nie je pravdivé ani tvrdenie žalobcu, že žalovaná nadobudla nehnuteľnosti od pani X. za sumu 400.000,-Sk. Z kúpnej zmluvy zo dňa 28.7.2006 uzatvorenej medzi J. X. ako predávajúcou a Q. T. ako kupujúcou (žalovanou 1/), ktorej predmetom boli nehnuteľnosti v kat. úz. O., KN-C parc. č. XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 119 m² a stavba rod. domu č. s. XXX postavenej na parcele KN-C parc. č. XXX vyplýva, že celková kúpna cena bola 78.500,-Sk a nie 400.000,-Sk, ako to tvrdí žalobca. Na zakúpenie nehnuteľnosti v kat. úz. O., KN-C parc. č. XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 119 m² a stavby rod. domu č. s. XXX postavenej na parcele KN-C parc. č. XXX boli použité výlučne finančné prostriedky žalovanej 1/, ktoré nadobudla pred vznikom manželstva. O tejto skutočnosti mal žalobca vedomosť a preto podpísal vyhlásenie, ktorým potvrdil, že prostriedky na kúpu týchto nehnuteľností boli výlučne žalovanej 1/ a preto tieto nehnuteľnosti nepatria do BSM. Ako dôkaz predložila vyhlásenie manžela o výlučnom vlastníctve druhého manžela Rovnako označila za nepravdivé tvrdenie žalobcu, že žalovaná v 1/ nadobudla nehnuteľnosti od pani F. I. za sumu 50.000,-Sk. Z kúpnej zmluvy zo dňa 31.05.2006 uzatvorenej medzi F. I. ako predávajúcou a Q. T. ako kupujúcou (žalovanou 1/), ktorej predmetom boli nehnuteľnosti v kat. úz. O. K., a to KN-C parc. č. XX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 71 m² a stavba rod. domu č. s. XX postavenej na parcele KN-C parc. č. XX/X vyplýva, že celková kúpna cena bola 20.000,-Sk a nie 50.000,-Sk, ako to tvrdí žalobca. Na zakúpenie uvedených nehnuteľnosti v kat. úz. O. K., KN-C parc. č. XX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 71 m² a stavby rod. domu č. s. XX postavenej na parcele KN-C parc. č. XX/X boli použité výlučne finančné prostriedky žalovanej v rade 1/, ktoré nadobudla pred vznikom manželstva. Aj o tejto skutočnosti má žalobca vedomosť a preto taktiež podpísal vyhlásenie, ktorým potvrdil, že prostriedky na kúpu týchto nehnuteľností boli výlučne žalovanej 1/, a preto tieto nehnuteľnosti nepatria do BSM. Nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, žalovaná 1/ nadobudla za prostriedky tvoriace výlučne jej oddelené vlastníctvo a preto tieto nehnuteľnosti zostávajú predmetom jej výlučného vlastníctva. Z uvedeného dôvodu nepotrebovala žalovaná 1/ súhlas na prevod uvedených nehnuteľností na žalovaného v rade 2/ a žalovanú v rade 3/. Kúpna zmluva, ktorej vklad bol povolený pod č. V 10849/2018 dňa 17.01.2019 a Darovacia zmluva, ktorej vklad bol povolený pod č. V-3113/2016 dňa 12.07.2016 sú platnými právnymi úkonmi a preto žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosti uvedené v týchto zmluvách patria do BSM žalovanej v rade 1/ a žalobcu.

4. Žalovaná 3/ vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 18.10.2019 uviedla, že predmetné nehnuteľnosti kúpila v dobrej viere od žalovanej 1/ na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.11.2018. Informáciu ohľadne predaja danej nehnuteľnosti získala prostredníctvom inzerátu, ktorý mala pani T. podaný. Na základe inzerátu sa žalovanej 1/ telefonicky ozvala, že by mala záujem o kúpu. Osobne žalovanú prvýkrát stretla pri podpise zmluvy a teda ju nepozná a nemá vedomosť ani o rodinných pomeroch, v akých sa nachádza. Pri osobnom rozhovore, pri podpise zmluvy o kúpe, sa od žalovanej 1/ dozvedela, že nehnuteľnosť ponúkala na predaj už dlhší čas a tiež, že nebola prvým záujemcom. Ku predaju nedošlo už skôr z dôvodu, že sa s predchádzajúcimi záujemcami nedohodla. Žalovaná 3/ s požadovanou cenou súhlasila a po potvrdení, že s kúpou a využívaním predmetnej nehnuteľnosti nebudú žiadne ťažkosti, čo je v zmluve aj uvedené, zmluvu podpísala. V deň podpisu kúpnej zmluvy na účet uvedenej predávajúcou previedla kúpnu cenu. Prevod sa uskutočnil hneď po podpise zmluvy,

osobne bola so žalovanou 1/ v banke a potvrdenie z banky si odfotila. Následne spolu podali na katastrálny odbor v Žiline, návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Vklad bol povolený dňa 17.1.2019, o čom svedčí zápis na liste vlastníctva č. XXX. V čase kúpy nehnuteľností bol stav stavby označenej súp. číslom XX v dezolátnom stave. Stavba je neobývateľná s porušením statiky nosných prvkov. Z pôvodnej stavby zostali len steny suterénu, ktorých nosná funkcia je narušená a teda určená k demolácii, s čím do budúca vzniknú nemalé náklady. Cena v prepočte na m2 pozemku, za ktorú nehnuteľnosti nadobudla je 49.3 Eur/m2. Aktuálne sa v obci O. K. predávajú stavebné pozemky za cenu 34 €/m2, pričom na uvedené poukázala z dôvodu preukázania, že predmetné nehnuteľnosti nenadobudla za symbolickú cenu, ani za cenu, ktorá by podhodnocovala ich reálnu hodnotu na realitnom trhu. Nad vzniknutou situáciou vyjadrila úprimnú ľútosť. Nevedela o majetkovom spore manželov T. riešiacich BSM. V kúpnej zmluve v čl. III. trvala na tom, aby bolo uvedené, že s využívaním predmetných nehnuteľností nebudú žiadne komplikácie a nebudú tomu brániť ani zlé susedské vzťahy. Keby bola oboznámená s týmito skutočnosťami, o kúpe predmetných nehnuteľností by neuvažovala.

5. Žalobca sa k vyjadrenia žalovaných 1/, 2/ a 3/ nevyjadril.

6. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 28.07.2022, ktoré bolo odročené na deň 25.08.2022 za účelom verejného vyhlásenia rozsudku.

7. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní v podstate zopakoval skutočnosti uvedené v žalobe. Doplnil, že vo vzťahu k vyjadreniu žalovaných 1/ a 2/, a to vo vzťahu k potvrdeniam, ktorými sa má preukazovať, že nešlo o prostriedky, že nehnuteľnosti boli nadobudnuté za prostriedky, ktoré nepatria do BSM, namietal ich správnosť, pričom mal za to, že v podstate, keďže ide o právnu skutočnosť, v ktorej si odvodzujú právo a ide o súkromnú právnu listinu, sú žalovaní povinní preukázať pravdivosť týchto tvrdení. Mali by predložiť, že samotná žalovaná disponovala dostatočným objemom finančných prostriedkov, ktoré by mali tvoriť jej úspory, a to v čase pred uzatvorením manželstva. Žalobca tvrdí, že tieto prostriedky žalovanej dával on sám osobne, a teda mal za to, že vzhľadom na tieto skutočnosti, že ide o prostriedky, ktoré patria do BSM, a teda samotné nehnuteľnosti majú patriť do BSM. Poukázal na kúpnu zmluvu s pani X., je na 78.500,-Sk, pričom podľa potvrdenia tá kúpna cena, ktorá bola v skutočnosti zaplatená, bola 440.000,- Sk, čiže potvrdenia, ktoré boli predložené, nekorešpondovali s reálnou skutočnosťou, ktorá v skutočnosti bola. Vo vzťahu k návrhu na vykonanie dokazovania, žalobca nevie preukázať, že sa to platilo z prostriedkov BSM, keďže tými dokladmi nedisponuje a od tejto skutočnosti si v zásade odvodzuje svoje právo samotná žalovaná 1/, mal za to, že to dôkazné bremeno o tom, že nešlo o prostriedky patriace do BSM, znáša samotná žalovaná. Samotné vyhlásenie, keďže ide o súkromnú listinu, o pravdivosť týchto tvrdení by mala preukázať žalovaná 1/. Nepochyboval samotný podpis žalobcu, avšak v tom čase bol liečený na psychiatrii z dôvodu pretrvávajúcich nezhôd medzi žalovanou a žalobcom. V súčasnosti je žalobca v domove sociálnych služieb. S jedinými dôkaznými prostriedkami disponuje pani X.. Žalovaná by mala preukázať, že disponovala týmito finančnými prostriedkami tak, ako je to tvrdené v tomto potvrdení. Mal za to, že nebolo unesené dôkazné bremeno ohľadne skutočnosti, že by išlo o prostriedky, ktoré patrili výlučne žalovanej 1/ a teda neboli naplnené predpoklady na aplikáciu výnimiek z ust. § 143 Občianskeho zákonníka, a nehnuteľnosti by mali patriť do BSM, pričom boli prevedené bez súhlasu druhého manžela, preto zmluvy, ktorými sa previedli nehnuteľnosti na žalovaného 2/ a 3/, považoval za neplatné.

8. Právny zástupca žalovaných 1/ a 2/ zotrval na svojom písomnom vyjadrení k žalobe. Na nehnuteľnosti, ktoré nadobudla žalovaná 1/ v roku 2006, a ktoré sú predmetom sporu od predávajúcej pani I. a od predávajúcej pani X., boli použité finančné prostriedky žalovanej 1/, ktoré nadobudla pre uzavretím manželstva. O tejto skutočnosti mal žalobca vedomosť, a preto podpísal žalovanej vyhlásenie zo dňa 21.09.2015, ktoré žalovaná predložila do spisu. Keďže na zakúpenie nehnuteľnosti boli použité výlučne finančné prostriedky žalovanej 1/, ide o vec, na ktorú sa nevzťahuje zákonné ustanovenie § 143 Občianskeho zákonníka, t. j. ide teda o vec, ktorá do BSM nepatrí. Keďže došlo k nadobudnutia vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam počas trvania BSM len výlučne z prostriedkov žalovanej 1/, došlo k tzv. transformácii. Túto skutočnosť preukázali priamo z čestného vyhlásenia žalobcu, ktorého obsah žalobca nepochybnil. Žalobca teda nepreukázal opak tvrdenia žalovanej. Uvedené vyhlásenie nepochybniteľne preukazuje to, že žalovaná 1/ nadobudla uvedené nehnuteľnosti z prostriedkov, ktoré mala pred uzavretím manželstva a taktiež je nesporné to vyhlásenie, ktorého podpis nebol spochybnený, že tieto nehnuteľnosti patria výlučne žalovanej, a teda nepatria do BSM. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia, a to, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu patria do BSM v zmysle ust. § 143

Občianskeho zákonníka. Túto skutočnosť preukázali na základe listinných dôkazov, na to vyhlásenie žalobcu zo dňa 21.09.2015, ktoré nebolo účinným spôsobom tak, ako to má na mysli ustanovenie CSP.

9. Žalovaná 3/ na pojednávaní zopakovala argumentáciu z písomného vyjadrenia k žalobe. Doplnila, že dala protinávrh na odkúpenie spornej nehnuteľnosti späť, že si môžu od nej odkúpiť danú nehnuteľnosť s tým, že jej ešte doplatia vzniknuté náklady. Bolo to 3,5 roka dozadu, kde na to nikto nezareagoval. Už to považuje za úplne bezpredmetné, keďže od toho času jej vznikli úplne iné náklady s tým, že s danou nehnuteľnosťou nič nerobila. Na súde sa minimálne dvakrát informovala, v akom to je stave, aby vedela, že čo má s tou nehnuteľnosťou ďalej robiť hlavne z toho dôvodu, že tá nehnuteľnosť je v dezolátnom stave, čo obťažuje celú dedinu a sťažujú sa jej na to, lebo je to proste smetisko, ku ktorému prispievajú aj občania a chodia tam vyhadzovať svoje veci. Pokiaľ ide o cenu, za ktorú bola nadobudnutá predmetná nehnuteľnosť v rok 2006 poukázala, že má vedomosť, v akom stave bola nehnuteľnosť, videla fotky, a teda uvedená suma je úplne nereálna. Ona kúpila dom v roku 2018 za 3.500,- Eur, čo bolo už veľmi dlho na inzeráte, a nejaké lukratívnejšie, alebo zaujímavejšie stavby nehnuteľností idú veľmi rýchlo. Žalobu nepovažovala za opodstatnenú, nakoľko potvrdenie o kúpe je úplne nereálne, tento dôkaz by sa nemal brať ako dôveryhodný.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Žalobca a žalovaná 1/ dňa 21.10.2000 uzatvorili manželstvo, čo mal súd preukázané sobášnym listom (č. I. 9 spisu). Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 13Pc/3/2020 zo dňa 09.07.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.08.2020 (č. I. 201-203 spisu).

12. Kúpnu zmluvou zo dňa 31.05.2006 previedla predávajúca F. I. žalovanej 1/ ako kupujúcej do jej výlučného vlastníctva nehnuteľnosti vedené na LV č. XX, a to stavbu s. č. XX, Žilina postavenú na parcele KN-C č. XX/X a parcelu KN-C č. XX/X o výmere 71 m² zastavaná plocha a nádvorie, nachádzajúce sa v k. ú. O. K., za kúpnu cenu 20.000,-Sk. Vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 10.07.2006 pod č. V 3681/2006 (č. I. 124-132 spisu). Následne dňa 15.01.2019 žalovaná 1/ kúpnu zmluvou previedla uvedené nehnuteľnosti žalovanej 3/ ako kupujúcej za kúpnu cenu 3.500,-Eur. Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 17.01.2019 pod č. V 10849/2018 (č. I. 142-157 spisu). Nehnuteľnosti sú v súčasnosti vedené na LV č. XXX, pričom ako vlastník je vedená žalovaná 3/ pod B 2 v podiele 1/1 (č. I. 199 spisu).

13. V listine „Vyhlásenie manžela o výlučnom vlastníctve druhého manžela“ zo dňa 21.09.2015 žalobca vyhlásil, že dom s. č. XX postavený na parcele CKN č. XX/X zastavané plochy a nádvorie o výmere 71 m² vedený na LV č. XXX k. ú. O. K. titulom nadobudnutia Kúpnej zmluvy z 10.07.2006 č. V 3681/06 za kúpnu cenu 20.000,-Sk patrí do výlučného vlastníctva jeho manželky Q. T.. Manželka nadobudla predmetnú nehnuteľnosť z úspor nadobudnutých pred uzavretím manželstva a preto uvedená nehnuteľnosť nepatrí do BSM, aj keď bola nadobudnutá za trvania manželstva (č. I. 99 spisu).

14. Kúpnu zmluvou uzatvorenou dňa 28.07.2006 medzi J. X. ako predávajúcou a žalovanou 1/ ako kupujúcou, nadobudla do výlučného vlastníctva žalovaná 1/ nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. O., a to dom s. č. XXX a pozemok parcela KN-C č. XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 119 m² zapísané na LV č. XXXX za kúpnu cenu 78.500,-Sk. Vklad vlastníckeho práva bol povolený pod č. V 5262/2006 zo dňa 13.09.2006 (č. I. 133- 141 spisu). P. J. X. na samostatnej nedátovanej listine (č. I. 8 spisu) potvrdila, že dňa 28.07.2006 prevzala od Q. T. sumu 440.000,- v hotovosti, pričom na uvedenom vyhlásení je označená ako prijímateľ a okrem jej podpisu sa na listine nachádza podpis Q. T.. Následne darovacou zmluvou zo dňa 20.04.2016 žalovaná 1/ previedla vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam na žalovaného 2/, pričom vklad vlastníckeho práva bolo povolený pod č. V 3113/2016 dňa 12.07.2016 (č. I. 158-173 spisu). V súčasnosti sú nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX, pričom ako ich výlučný vlastník je vedený pod B 2 žalovaný 2/ (č. I. 200 spisu).

15. V listine „Vyhlásenie manžela o výlučnom vlastníctve druhého manžela“ zo dňa 21.09.2015 žalobca vyhlásil, že dom s. č. XXX postavený na parcele CKN č. XXX zastavané plochy a nádvorie o výmere 119 m² vedený na LV č. XXXX k. ú. O. titulom nadobudnutia Kúpnej zmluvy č. V 5262/06 zo dňa 13.09.2006 z kúpnu cenu 78.500,-Sk patrí do výlučného vlastníctva jeho manželky Q. T.. Manželka

nadobudla predmetnú nehnuteľnosť z úspor nadobudnutých pred uzavretím manželstva a preto uvedená nehnuteľnosť nepatrí do BSM, aj keď bola nadobudnutá za trvania manželstva (č. I. 100 spisu).

16. Na základe takto zisteného skutkového stavu veci súd vec právne posúdil podľa príslušných zákonných ustanovení:

Podľa ust. § 143 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

17. Predmetom sporu je určenie, že nehnuteľnosti vymedzené v žalobe patria do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 1/, ktoré v čase začatia sporu trvalo, avšak v priebehu konania došlo k právoplatnému rozvodu manželstva a tým aj k zániku BSM žalobcu a žalovanej 1/. Súd sa preto ako s predbežnou otázkou zaoberal tým, či žalobcovi svedčí naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pričom dospel k záveru, že žalobca má naliehavý právny záujem na podanej žalobe a to s ohľadom na evidovaný stav zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností k predmetnej nehnuteľnosti, pričom žalobcom formulovaný žalobný petit je spôsobilým na zápis do katastra nehnuteľností na základe súdneho rozhodnutia. Za stavu zápisu v evidencii nehnuteľností, v zmysle ktorého sú ako vlastníci predmetných nehnuteľností zapísaní žalovaný 2/ a žalovaná 3/, by nebolo možné v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov riešiť ako predbežnú otázku to, či predmetné nehnuteľnosti do masy BSM patria, keďže právny úkon, ktorým žalovaná 1/ predmetné nehnuteľnosti nadobudla, bol dotknutý ďalšími právnymi úkonmi s následkom toho, že v evidencii nehnuteľností sú ako vlastníci zapísané iné osoby. Keďže ako vlastníci sporných nehnuteľností sú vedené tretie osoby, teda žalovaní 2/ a 3/, spornosť sa už netýka len manželov a nie je možná iná ako podaná žaloba smerujúca proti evidovanému vlastníkovi nehnuteľnosti, keď práve takéto (požadované) súdne rozhodnutie je spôsobilé byť predmetom zápisu v katastri nehnuteľností a teda odstrániť právnu neistotu vo vzťahu ako žalobcu a žalovanej 1/, ako aj tretích osôb -žalovaných 2/ a 3/.

18. Následne sa súd zaoberal dôvodnosťou podanej žaloby. Z citovaného ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka vyplýva, že po dobu trvania manželstva platí zákonná domnienka, že všetky veci nadobudnuté za trvania manželstva tvoria bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či tejto zákonnej úprave zodpovedá formálny zápis vo verejnom registri, v tomto prípade v katastri nehnuteľností. Všetky veci, ktoré nadobudol ktorýkoľvek z manželov za trvania manželstva, vrátane nehnuteľností, zásadne patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak nejde o veci, ktoré tvoria výnimku uvedenú v tomto zákonnom ustanovení. Rovnako ani vec, ktorá bola nadobudnutá za trvania BSM z prostriedkov patriacich výlučne jednému z manželov (napr. z peňazí, ktoré mal už v čase pred uzatvorením manželstva, alebo ktoré získal darovaním), sa nestáva predmetom BSM, ale je vo výlučnom vlastníctve toho z manželov, kto ju takto obstaral.

19. V prípade ak bola cena obstarávanej veci úplne zaplatená z výlučných prostriedkov jedného z manželov, ktorý bol jediným účastníkom kúpnej zmluvy, potom táto vec nepatrí do BSM, ale je jeho osobným vlastníctvom. Ustanovenia Občianskeho zákonníka neumožňujú pokladať za neplatnú zmluvu o prevode nehnuteľnosti bez ďalšieho len z dôvodu, že zmluvu uzavrel len jeden z manželov. Na strane sporu, ktorá tvrdí, že určitá vec je v BSM manželov, leží dôkazné bremeno, že vec bola nadobudnutá za trvania manželstva. Ak sa toto preukáže a druhý manžel tvrdí skutočnosti, ktoré vec z BSM vylučujú, bude na ňom dôkazné bremeno o týchto skutočnostiach (viď uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 4009/2007, rozsudok NS ČR sp.zn. 22Cdo 2615/2004).

20. V podmienkach prejednávanej veci potom ležalo na žalobcovi dôkazné bremeno aby preukázal, že sporné nehnuteľnosti boli nadobudnuté za trvania manželstva a na žalovanej 1/, aby preukázala skutočnosti, pre ktoré by mali byť sporné nehnuteľnosti vylúčené z bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalobcu a žalovanej 1/.

21. Žalobca v konaní preukázal, že sporné nehnuteľnosti boli nadobudnuté za trvania manželstva, a to predložením sobášneho listu, podľa ktorého manželstvo žalobcu a žalovanej 1/ bolo uzatvorené dňa 21.10. 2000, pričom právoplatne rozvedené bolo až dňa 27.08.2020, pričom obe kúpne zmluvy, na základe ktorých žalovaná 1/ nadobudla do výlučného vlastníctva sporné nehnuteľnosti, boli uzatvorené v roku 2006. Dôkazné bremeno sa preto presunulo na žalovanú 1/, ktorá v konaní tvrdila, že na zakúpenie predmetných nehnuteľností boli použité výlučne jej finančné prostriedky, ktoré nadobudla pred vznikom manželstva, o ktorej skutočnosti mal žalobca vedomosť a preto podpísal vyhlásenie, ktorým uvedenú skutočnosť potvrdil a zároveň vyhlásil, že nehnuteľnosti nepatria do BSM, ale výlučne žalovanej. Pokiaľ žalovaná 1/ tvrdila, že predmetné nehnuteľnosti nadobudnuté za trvania manželstva nepatria do BSM, nakoľko sa na ne vzťahuje výnimka, a tieto nehnuteľnosti tvoria predmet jej výlučného vlastníctva, z dôvodu, že na ich nadobudnutie boli použité výlučne jej finančné prostriedky, zaťažovalo žalovanú 1/ dôkazné bremeno tieto tvrdenia preukázať. V tomto smere súd dospel k záveru, že žalovaná 1/ uniesla dôkazné bremeno, že predmetné nehnuteľnosti zakúpila za svoje výlučné finančné prostriedky, nakoľko predložila listiny s názvom „Vyhlásenie manžela o výlučnom vlastníctve druhého manžela“, ktoré boli podpísané samotným žalobcom dňa 21.09.2015 a v ktorých jednoznačne žalobca uvádza, že predmetné nehnuteľnosti patria do výlučného vlastníctva jeho manželky, ktorá ich nadobudla z úspor nadobudnutých pred uzatvorením manželstva a preto nepatria do BSM, aj keď boli nadobudnuté za trvania manželstva. Uvedené vyhlásenia samotného žalobcu podľa názoru súdu dostatočne preukazujú tvrdenia žalovanej o tom, že predmetné nehnuteľnosti nadobudla za vlastné finančné prostriedky a teda preukázala skutočnosť vylučujúce sporné nehnuteľnosti z BSM žalobcu a žalovanej 1/.

22. Pokiaľ žalobca až na pojednávaní namietal správnosť (pravdivosť) skutočností uvedených v predmetných vyhláseniach zo dňa 21.09.2015 dôvodiac, že ide o súkromnú listinu a preto sú žalovaní povinní preukázať pravdivosť týchto tvrdení a teda predložiť že žalovaná 1/ disponovala dostatočným objemom finančných prostriedkov pred uzavretím manželstva, pričom doplnil, že nespochybňuje pravosť listiny, teda samotný podpis žalobcu, súd poukazuje v tomto smere na koncentračnú zásadu, pričom konštatuje, že aj v rámci predbežného právneho posúdenia na uvedenú zásadu poukázal.

23. Podľa § 149 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

24. Podľa § 153 ods. 1 až 3 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (ods. 1). Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (ods. 2). Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej (ods. 3).

25. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že už samotnými pojmi procesný útok a procesná obrana zákonodarca zdôrazňuje kontradiktórnosť procesného postavenia protistrán v sporovom konaní. Podstata koncentrácie sporového konania spočíva v tom, že strana môže efektívne uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany iba v určitom časovom úseku, ktorý vymedzuje zákon (zákonná koncentrácia) alebo na základe zákona sudca (sudcovská koncentrácia). Pokiaľ ide o zákonnú koncentráciu konania, tá umožňuje strane uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie (§ 154 CSP). Na sporové strany sa však súčasne vzťahuje povinnosť uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas, pričom táto všeobecná podmienka sa nepovažuje za splnenú, ak tieto prostriedky mohla strana predložiť už skôr, pokiaľ by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (§ 153 ods. 1 CSP). Sudcovská koncentrácia sporového konania sa v danej súvislosti prejavuje tým, že na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré neboli predložené včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (§ 153 ods. 2 CSP). Za predpokladu, že súd sporovú stranu "sankcionuje" tým, že na prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany v rámci sudcovskej koncentrácie neprihliadne, je osobitne povinný uviesť danú skutočnosť v odôvodnení meritórneho rozhodnutia (§ 153 ods. 3 CSP). Účelom

sudcovskej koncentrácii konania je zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi. Nie je žiadateľné, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávania a požiadavku na vytýčenie ďalšieho pojednávania s výnimkou situácie, kedy predloženie skutkového tvrdenia alebo dôkazného návrhu až na pojednávaní je v konkrétnom prípade dôvodné, napr. ak je bezprostrednou reakciou na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania.

26. Na pojednávaní konanom dňa 28.07.2022 bol právnym zástupcom žalobcu prvý krát prednesený prostriedok procesnej obrany - popretie skutkových tvrdení žalovaných 1/ a 2/ a súd s poukazom na ust. § 153 ods. 1, 2 CSP uplatnením sudcovskej koncentrácii konania naň neprihliadol, nakoľko tento nebol uplatnený včas, keď žalobca mohol poprieť skutkové tvrdenia žalovaných už skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Je na úvahe súdu či prostriedok procesnej obrany vyhodnotí ako včas uplatnený alebo či príjme procesnú sankciu spočívajúcu v tom, že na takéto procesný úkon neprihliadne, a neprizná mu procesné účinky. Podľa názoru súdu žalobca mal v predmetnom konaní možnosť poprieť skutkové tvrdenia žalovaných uvedené vo vyjadrení k žalobe vzťahujúce sa k predloženým listinám - vyhláseniam vystaveným samotným žalobcom, a to už v replike - vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/ a 2/, ktoré však žalobca neučinil. Súd poukazuje, že vyjadrenie žalovaných k žalobe bolo doručené žalobcovi spolu s výzvou, aby sa v lehote 10 dní od doručenia výzvy písomne vyjadril k vyjadreniu žalovaných 1/ a 2/ zo dňa 31.03.2020 a doplnenia zo dňa 01.04.2020 a k vyjadreniu žalovanej 3/. Súčasťou výzvy bolo poučenie, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy nemusí súd prihliadnuť s poukazom na ust. § 153 CSP, ktoré bolo vo výzve citované. Žalobca zastúpený právnym zástupcom tak bol riadne poučený o sudcovskej koncentrácii konania podľa ods. 1 a 2 § 153 CSP (č. I. 110 spisu). Výzva aj s poučením boli žalobcovi cestou právneho zástupcu doručené dňa 29.05.2020 (č. I. 114 spisu), pričom k výzve sa žalobca nevyjadril a zostal až do pojednávania konaného dňa 28.07.2022 nečinný. Lex specialis k § 153 ods. 1, druhá veta, je v označenom zmysle ustanovenie § 167, podľa ktorého prostriedky procesnej obrany, ktoré sú obsahom vyjadrenia žalovaného k žalobe (§ 167 ods. 2 a 4) a prostriedky procesného útoku, ktoré sú obsahom vyjadrenia žalobcu k vyjadreniu žalovaného k žalobe (§ 167 ods. 3) sú predĺžené včas, ak sú predložené v lehotách podľa § 167. Ak neexistujú osobitné dôvody, v zásade platí, že predloženie skutkových tvrdení alebo dôkazných návrhov až na pojednávaní nie je včasné. Napriek tomu je v diskrečnej právomoci súdu poskytnúť strane sporu na pojednávaní lehotu na dodatočné splnenie povinnosti tvrdiť a navrhnuť dôkazy (§ 181 ods. 4). Ak súd na pojednávaní určí lehotu na dodatočné splnenie povinnosti tvrdiť a navrhnuť dôkazy, považujú sa prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany uplatnené stranou v tejto lehote za predložené včas.

27. K popretiu rozhodujúcich skutkových tvrdení a dôkazov predloženým žalovanými 1/ a 2/ žalobca pristúpil až na pojednávaní dňa 28.07.2022. Súd má za to, že v danom prípade bolo popretie skutkových tvrdení žalobcu vykonané žalovaným na pojednávaní dňa 28.07.2022 nečasné. Keďže v danom prípade žalobca súdu netvrdil dôvody, ktoré by odôvodňovali prihliadnutie na oneskorene predložený prostriedok procesnej obrany, súd dospel k záveru, že žalobca neuplatnil prostriedok procesnej obrany včas. Navyše je zjavné, že prihliadnutie na takéto prostriedok procesnej obrany by si vyžiadalo nariadenie ďalšieho pojednávania, preto súd s poukazom na ust. 153 ods. 2 CSP na popretie skutkových tvrdení žalovaných žalobcom na pojednávaní dňa 28.07.2022 neprihliadol. Nedošlo potom ani k presunu dôkazného bremena na žalovaných, na preukázanie správnosti skutočností uvádzaných v predložených vyhláseniach žalobcu.

28. Z dôvodu neprihliadnutia na žalobcom neúčinné nečasne vykonané popretie skutkových tvrdení žalovaných až na pojednávaní dňa 28.07.2022 a podporeného aj vykonaným dokazovaním, ktorým mal súd za preukázané, že k nadobudnutiu vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam počas trvania BSM strán sporu, došlo len výlučne z prostriedkov žalovanej 1/, a preto došlo k tzv. transformácii veci, ktorý záver súd vyvodil v kontexte prejavenej vôle, vyjadrenej v kúpnej zmluve aj vo vyhláseniach samotného žalobcu, súd dospel k záveru, že sporné nehnuteľnosti nepatrili do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 1/. Súd preto žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

29. K návrhom žalobcu na vykonanie dôkazov výsluchom svedkýň p. Randovej a p. Hofericovej, od ktorých žalovaná 1/ nadobudla sporné nehnuteľnosti, súd konštatuje, že návrhy na vykonanie dokazovania ich výsluchom zamietol. V prejednávanej veci bolo rozhodujúce preukázanie, z akých prostriedkov boli nehnuteľnosti nadobudnuté. Výsluchom navrhovaných svedkov by reálne nebolo

možné preukázať, či prostriedky ktoré im boli za predmetné nehnuteľnosti vyplatené pochádzali z prostriedkov BSM alebo z osobného majetku žalovanej 1/. Len zo skutočnosti, kto im uvedené peniaze odovzdával by nebolo možné zistiť, komu peňažné prostriedky patrili. Navyše ešte súd poukazuje na to, že v potvrdení od p. X. je uvedené, že peniaze jej odovzdávala p. T. (žalovaná 1/), avšak neuvádza sa v ňom, za akým účelom, avšak ako už súd vyššie uviedol, tieto skutočnosti nemajú význam pre preukázanie, z akých zdrojov tieto peniaze pochádzali, čo bolo pre posúdenie prejednávanej veci podstatné.

30. Podľa § 255 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ mali v spore úspech v plnom rozsahu, preto im patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalobcovi.

33. O výške náhrady trov rozhodne podľa ust. § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.